



Va de cabots

Per **Lluís Parpal i Nieves Negre**
luisparpal@hotmail.com

Cens de nius de cabot al nucli urbà de Sant Joan

Els dies 13 i 14 de juny de 2010 vam realitzar un cens de nius de cabots (*Delichon urbicum*) a Sant Joan (Mallorca), aprofitant que els polls eren ja grandets i que els pares anaven i venien amb freqüència, per la qual cosa era fàcil detectar els nius ocupats per simple observació o per la presència de femtes al carrer. Vàrem recórrer els carrers del nucli urbà i detectàrem només setanta-set nius ocupats a quinze carrers del municipi. Per agrupacions de nius, el màxim va ser d'onze i el mínim d'un, tot i que la majoria eren d'entre un i tres, excepte quatre localitzacions amb onze, deu, vuit i sis nius, respectivament. La majoria es trobaren a cases no habitades o bé als espais creats entre dues cases contigües. En una de les localitzacions amb quatre nius, n'hi havia un que estava ocupat per gorrió barraquer (*Passer montanus*), que també tenia almenys dos polls que volaren amb èxit pocs dies després i els pares començaren una segona posta al mateix indret.

Quin benefici ens suposa tenir aquests veïnats?

Aquest fragment que hem pogut extreure d'una unitat didàctica del Grup d'Educació Ambiental SEO-Sevilla ens fa veure la importància de tots aquests animals que ens acompanyen durant els calorosos mesos d'estiu als nostres pobles i ciutats:

"Teniendo en cuenta que un avión común es capaz de comerse seis kilogramos de mosquitos al año y que un mosquito pesa en torno a 0,2 miligramos, eso supone que cada avión común

se podría comer unos 3.000.000 de mosquitos al año. ¿Cuántos mosquitos se pueden comer los aproximadamente 30.000 aviones comunes que habitan en una ciudad como Sevilla? Y lo que es más importante: ¿Cuántos kilogramos de insecticidas nocivos para la salud no vertemos gracias a la existencia de estos pájaros insectívoros?"

Us feim una proposta, canviau els 30.000 cabots de Sevilla pels que estimeu o pogueu constatar a la vostra localitat i ràpidament podreu explicar als vostres amics, veïnats i ajuntaments de quants de moscards, moscardons i moscardons us n'heu pogut lliurar gràcies als cabots. No fa falta dir que oronelles, falzies i moltes altres espècies multipliquen l'efecte insecticida.



da fins a nombres inimaginables. Aquesta és una raó més que suficient per afavorir la presència d'aquestes espècies al nostre entorn.

A les fotos podem observar una de les causes per les quals s'eliminen les colònies de cria als nuclis urbans: la presència de femtes (brutor) sobre la voravia o el carrer, indicatiu clar de niu ocupat. Per contrarestar-ho, a zones adequades es pot intentar atreure cabots i crear noves colònies amb la col·locació de nius artificials.

Respectar les localitats de cria, evitar l'us excessiu i innecessari d'insecticides i fitosanitaris i donar a conèixer a la gent els beneficis de la presència d'aquestes espècies seran probablement les línies que ens permetin seguir gaudint de la companyia d'aquestes valuoses espècies que any rere any ens visiten, ens regalen la seva amistat i ens ajuden a controlar les plagues d'insectes.



I per acabar, un apunt turístic: si teniu oportunitat de passar pel municipi de Puente del Arzobispo (Toledo), situat a la vall del Tajo, podreu admirar una de les colònies de cria de cabot més grans d'Europa, que entapissa pràcticament tota la part inferior del pont sobre el riu, una construcció gòtica de l'any 1380 que encara es pot creuar com fa 6 segles. •

Els cabots

Per **Cristina Fiol**
amb dibuixos de **Cati Artigues**

En aquesta edició d'Es Busqueret aprofitam per destacar alguns aspectes que ens permeten diferenciar dues aus de la família dels hirundínids bastant comunes i bones de veure; el cabot (*Delichon urbicum*) i el cabot de roca (*Hirundo rupestris*).

El cabot de roca, com el seu nom indica, és més comú trobar-lo en zones muntanyoses o properes als penyasegats. Així i tot se'l pot veure alimentant-se en zones humides, torrents i prats, i formant grups mixtos amb cabots, oronelles i falzies, sobretot quan les condicions meteorològiques són més adverses per la muntanya. És de mida un poc major que el cabot (longitud: 14,5 cm) i té la cua molt poc forçada. A diferència del cabot, que el podem trobar sovint posat o aferrat al niu, el cabot de roca el veurem habitualment en vol. És un ocell de color gris-marronenc amb les parts inferiors lleugerament més clares, però amb les plomes de les aixelles i el "colze" més obscures fent un dibuix característic. Amb paciència i observant-lo una estona fent acrobàcies aèries veurem també les finestretes blanquinoses que té a la part terminal de les rectrius.

El cabot és una espècie habitual a molts de pobles on construeix nius de fang aferrats a les façanes de les cases. A primera vista veurem un ocell de mida petita (longitud: 12,5 cm) molt blanc per les parts inferiors i molt obscur a les superiors, d'uns tons blaus metàl·lics. Si en fixam un poc més podrem observar que té la cua forçada (forma donada pel fet de tenir les rectrius externes un poquet més llargues). El carpó (conjunt de plomes de la part superior de la cua) és blanc. Sobretot aquesta darrera característica fa que, encara que el vegem a una distància considerable, poguem saber gairebé amb tota certesa de quina espècie es tracta.